3 Os números enteiros

Obxectivos

Nesta quincena aprenderás a:

- Utilizar números enteiros en distintos contextos.
- Representar e ordenar números enteiros.
  Achar o valor absoluto e o oposto dun número enteiro.
- Sumar, restar, multiplicar, dividir, realizar potencias e extraer raíces cadradas de números enteiros.
- Operar con números enteiros respectando a xerarquía das operacións.

Antes de empezar

1.Números enteiros ..... páx. 36
Introdución
A recta numérica
Valor absoluto
Ordenar enteiros
Oposto dun número enteiro

2.Suma e diferenza de enteiros ..... páx. 38
Suma de dous enteiros
Suma de tres ou máis enteiros
Expresións sinxelas con parénteses
Suma e resta de enteiros con parénteses

3.Produto e división de enteiros ..... páx. 41
Produto
División

3.Potencia e raíz cadrada ..... páx. 42
Potencia
Raíz cadrada

3.Operacións combinadas ..... páx. 43
Xerarquía de operacións

Exercicios para practicar

Para saber máis

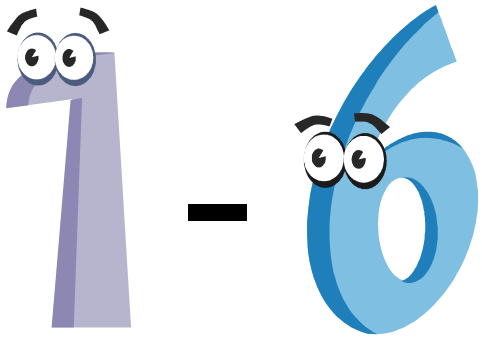
Resumen

Autoavaliación

Actividades para enviar ao titor

Antes de empezar

Sabes o resultado desta resta?

Aínda que resulte estraño custou moitos anos admitir que se podía realizar.

Parece que chineses e hindús utilizaban cantidades negativas desde o século V. Pero non foron admitidos en Occidente ata moitos séculos máis tarde.

SOS! estou en números vermellos

Esta rapaza veu a súa cartilla de aforros

17-09-08	Ingreso en efectivo	300	+1930
18-09-08	Cajero automático	-200	+1730
19-09-08	Recibo mueble	-1500	+230
20-09-08	Recibo sofá	-1000	-770

O saldo é o que se ten en cada momento. Con cada ingreso (meter diñeiro) o banco suma. Con cada cargo (gasto) o banco réstanos esa cantidade. Os gastos son números negativos.

O día 20 de outubro esta rapaza **gastou máis diñeiro do que tiña**. **Está en números vermellos**, é dicir **debe diñeiro ao banco**.

Debe devolver ese diñeiro e ademais vanlle cobrar unha importante cantidade de diñeiro por elo.

Poden incluíla nunha lista de morosos que pode darlle moitos problemas máis adiante.

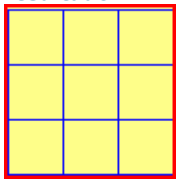
Cadrados máxicos

(fragmento extraído de wikipedia)

Na antiga China xa se coñecían os cadrados máxicos desde o III milenio a. C., como testemuña o **Lo Shu**. Segundo a lenda, un certo día produciuse o desbordamento dun río; a xente, tentou facer unha ofrenda ao deus do río Lo para calmar a súa ira. O Deus non aceptaba a ofrenda e sempre aparecía unha tartaruga, ata que un mozo deuse conta das marcas da coiraza da tartaruga, deste xeito puideron incluír na súa ofrenda a cantidade pedida (15), quedando o deus satisfeito e volvendo as augas á súa canle.
En Occidente chegaron moito máis tarde, no século XIV. ***Durante os dous séculos seguintes levaban gravados nunha chapa como amuletos, pois se lles atribuía poderes máxicos.***

Saberías colocar os números do 1 ao 9 neste recadro de forma que a suma de todas as filas, diagonais e columnas de sempre o mesmo resultado?

1. Os números enteiros

Introdución

Na vida real hai situacións nas que os números naturais non son suficientes.

Por exemplo: se tes 10 euros e debes 15 euros, de canto dispós? Observa á dereita distintas situacións nas que se necesitan números enteiros.

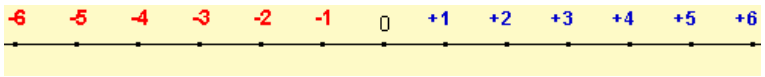
Os números **enteiros son unha ampliación dos naturais:**

- Os naturais considéranse enteiros positivos (escríbense co signo +)
- Os enteiros negativos van precedidos do signo -.
- O cero é un enteiro pero non é nin negativo nin positivo.

A recta numérica

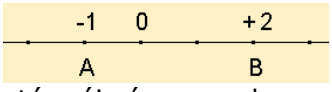
Os números enteiros poden ordenarse de menor a maior na recta numérica.

Debemos trazar unha recta e pintar o cero no centro.
Dividir a recta en segmentos iguais.
Colocar os nº positivos a partir do cero á dereita e os nº negativos a partir do cero á esquerda.

Ordenar e comparar números enteiros

Canto máis á dereita estea un número situado na recta numérica maior é.
Canto máis á esquerda estea situado menor é.

-1 está máis á esquerda que +2
polo tanto −1 é menor que +2.
Escríbese −1 < +2

Valor absoluto

A que distancia se encontra −3 e cero?
A que distancia se encontra +7 de cero?

O valor absoluto dun número enteiro é **a distancia que o separa do cero.**
Escríbese entre dúas barras | | e é o número sen o seu signo:

|+a| = a |-a| = a

Debe 113 ∈
Escríbese **-113**

Ten 113 ∈
Escríbese **+113**

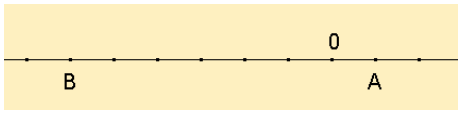
O buzo está a 15 m de profundidade

Escríbese **-15 m**

O globo está a 20 m de altura.

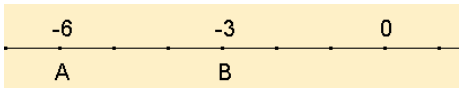
Escríbese **+15 m**

Cal é o valor de A e de B ?

O valor de A = +1
O valor de B = - 6

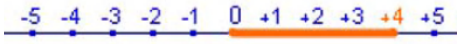
Cal é menor? Cal é maior?

-6 está á esquerda de -3 ⇒
-6 é menor que −3.

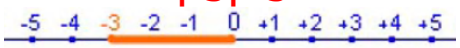
Escríbese −6<-3

|+4|=4

A distancia de +4 a cero é 4.
O valor absoluto de +4 é 4.

|-3|=3

A distancia de -3 a cero é 3.
O valor absoluto de -3 é 3.

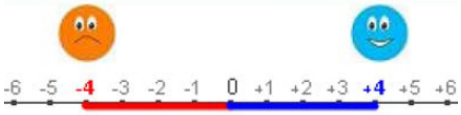
O valor absoluto é unha distancia polo que non pode ser negativo.

Oposto dun número enteiro

O contrario de deber é ter.
O contrario de 4º C é 4º baixo cero.
O contrario de 5 m de altura é 5 m baixo o nivel do mar etc.

O oposto dun número enteiro é o **seu simétrico respecto do cero.**
Escríbese así: Op(+a) = -a
Op(-a) = +a

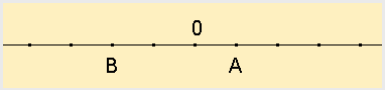
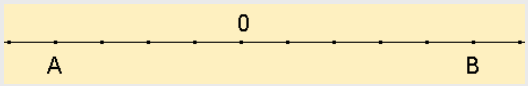
Se falamos de diñeiro cómo están relacionadas as cantidades +4 e −4?

-4 e +4 son opostos.
Escríbese op(+4)=-4
ou op(-4) = +4
+4 e −4 son simétricos respecto do cero

EXERCICIOS resoltos

1. Escribe o número que mellor representa a situación que se propón:
   a) Baixamos ao soto 3.
   b) Naceu no ano 234 antes de Cristo.
   c) O avión voa a 2455 m de altura.
   d) O termómetro marcaba 5º C baixo cero.

2. Cal é o valor de A e de B?
   a)

   b)

3. Escribe o signo < o > segundo conveña:
   a) −2 -6 b) −2 +4 c) +5 +12 d) +4 -8

4. Ordena de menor a maior:
   a) +6, -5, -10, +12 b) +4, -20, -7, -4

5. Completa adecuadamente
   a) |-5| = b) |+7| = c) op(+6)= d) op(-4)=

Solucións:

1. a) −3 b) −234 c) +2455 d) −5
2. a) A=+1 B= -2 b) A=-4 B=+5
3. a) −2 > -6 b) −2 < +4 c) +5 < +12 d) +4>-8
4. a) −10<-5<+6<+12 b) −20<-7<-4<+4
5. a) +5 b) +7 c) −6 d) +4

2. Suma e diferenza de enteiros

Suma de dous enteiros

Que significan as seguintes expresións?

- **+6 +3 = +9**
  tes 6 € e danche 3 € => **tes 9** €.
- **-7 -5 = -12**
  debes 7 € e gastas 5 € => acumulas unha **débeda de 12** €.
- **-6 +8 = +2**
  tes 8 € pero debes 6 € => **tes 2 €.**
  O diñeiro supera as débedas.
- **-5 +3 = -2**
  debes 5 € e tes 3 € => **debes 2 €.**
  As débedas superan o diñeiro.

+3+1=+4

-2-3 =-5

+1-3 = -2

+2 -1 =+1

Suma de tres ou máis enteiros

Para sumar 3 ou máis enteiros temos dous métodos:

1) Agrupar os dous primeiros sumandos e sumar ao resultado o terceiro sumando

+6 -4 +3 = -2 +3 = +1

No caso de 4 sumandos pódense agrupar de dous en dous:

+6 -4 +3 -2 = +2 +1 = +3

2) Sumar os positivos por un lado (ter) e os negativos (deber) polo outro e finalmente achar o resultado

deber ter

-7 +8 -5 = -12 +8 = -4

deber ter

+6 -4 +3 -2 = -6 +9 = +3

Como sumar –4 +1+2?

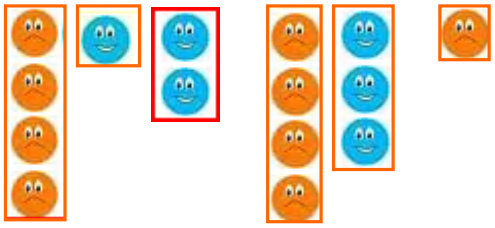
1º método: agrupando

-4 + 1 + 2 = -3+2 = -1

2º método: deber–ter

-4 + 1 + 2 = -4+3 = -1

Que significan as expresións?
+(+3) +(-3) -(+3) -(-3)
Debo ou teño?

+(+a) = +a -(-a) = +a
+(-a) = -a -(+a) = -a

Se os dous signos son <u>iguais</u> o resultado é positivo
Se os dous signos son <u>distintos</u> o resultado é negativo

Exemplos: +(+2) =+2 -(-2) = +2
- (+2) = -2 +(-2) = -2

Expresións sinxelas con parénteses

O signo máis (+) pode indicar suma ou que o nº é positivo. O signo menos (-) pode indicar resta ou que o nº é negativo.

Como escribimos "***sumar*** ao 5 o nº -6"? Non é correcto escribir 5 **+** -6 , o correcto é 5**+**(-6)

Como escribir "***restar*** ao 6 o nº -8"? Non é correcto 6 **-** -8 o correcto é 5 **-** (-8)

Non podemos escribir dous signos seguidos, debemos separalos mediante unhas parénteses

Cal é o resultado?

	Eliminar parénteses	Operar
(+3) + (-5) =	**+3 – 5**	= -2
(-2) + (+4) =	**-2 + 4**	= +2
(+1) - (+7) =	**+1 – 7**	= -6
(+2) - (-6) =	**+2 + 6**	= +8
(-2) - (+6) =	**-2 - 6**	= -8

O anterior é válido se hai tres ou máis enteiros, fíxate nos exemplos.

Suma e diferenza de enteiros con parénteses

Cando se presenten exercicios do tipo:

- (-5) + (-2) =
- (+3) - (-7) =

Deberemos

1º) Eliminar as parénteses.

2º) Operar adecuadamente os nº resultantes.

Recorda que : + (+a) = +a - (+a) = -a
+ (-a) = -a - (-a) = +a

(+2) - (+6) + (-5) = **+2 - 6 - 5** = -9
(-3) + (-5) - (-7) = **-3 – 5 + 7** = -5
(-2) – (-5) + (-3) – (-2) = **-2 +5 –3 +2** = +2
(-3) + (-4) – (-3) + (-1) = **-3 –4 +3 –1** = -5

EXERCICIOS resoltos

6. Realiza as seguintes sumas de números enteiros

a) +7 +4 = b) −5 −4 = c) +8 −2 = d) −5 +9 =

7. Realiza as seguintes sumas de números enteiros usando o método de agrupar

a) −4 + 5 −3 = b) +3 −5 +7 = c) −3 + 5 −8 = d) +4 − 7 −8 =

8. Realiza as seguintes sumas de números enteiros usando o método de ter e deber

a) −4 + 5 −3 = b) +3 −5 +7 = c) −3 + 5 −8 = d) +4 − 7 −8 =

9. Escribe o resultado

a) + (+3) = b) − (+4)= c) − (-5)= d) + (-2) =

10. Realiza as seguintes sumas e diferenzas de números enteiros

a) +(+3) + (-5) =

b) −(+4) − (+6) =

c) − (-5) + (+7) =

d) -(+3) + (+1) − (-4) =

e) -(+2) - (+1) − (+5) =

f) -(+2) + (-1) + (-4) − (-5)=

g) -(+1) - (+3) - (-4) − (-5)=

Solucións:

6) a) +7 +4 = +11 b) −5 −4 = -9
c) +8 − 2 = +6 d) −5 +9 = +4

7) a) −4+5-3 = +1-3=-2 b) 3 −5+7 = -2 +7 =+5
c) −3+5-8=+2-8=-6 d) +4-7-8 = -3-8 =-11

8) a)-4+5-3 = -7+5=-2 b) 3-5+7 =-5+10=+5
c)-3+5-8 =-11+5=-6 d) +4-7-8= 4-15 =-11

9) a) +3 b) −4
c) +5 d) −2

10) a) +3-5=-2 b)-4-6=-10
c) +5+7 = +12 d) −3+1+4=+2
e)-2-1-5 = -8 f) −2-1-4+5 = -2
g) −1-3+4+5 = 5

3. Produto e división de enteiros

★*Xoán aforra 6€ ao mes, canto aforrará ao cabo de 4 meses?*

(+6)·(+4) =+24 € aforrará ao cabo de 4 meses.

★*Ana gasta 5€ ao mes. Canto gastará ao cabo de 3 meses?*

(-5)·(+3) =-15 € gastará ao cabo de 3 meses.

★ *Luís gasta 7€ ao mes en CD. Deixa de comprar durante 2 meses. Canto aforrou?*

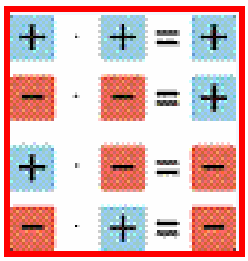
(-7)·(-2) =+14 € aforrará ao cabo de 2 meses.

Produto de enteiros

Para multiplicar enteiros debemos:

1º) Multiplicar os nº sen signo

2º) Aplicar a regra dos signos

Exemplos:

(+4)·(+3) = +12
(-2)·(-5) = +10
(+4)·(-2) = -8
(-6)·(+4) = -24

Que número multiplicado por +6 da +30? **(+6)·□=+30**

(+30):(+6)=+5

(−5)·□=+15 Que número multiplicado por -5 da +15?

(+15): (−5)=−3

Que número multiplicado por -7 da -21? **(−7)·□ =−21**

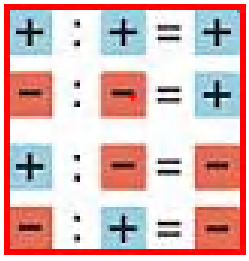
(−21): (−7)=+3

División de enteiros

Para dividir enteiros debemos:

1º) Dividir os nº sen signo.

2º) Aplicar a regra dos signos.

Exemplos:

(+24):(+3) = +8
(-20):(-5) = +4
(+14):(-2) = -7
(-16):(+2) = -8

EXERCICIOS resoltos

11. Realiza os seguintes produtos e divisións de números enteiros

a) (+4)·(+3)= b) (+5)·(-2)= c) (-4)·(-5)= d) (-3)·(+7)=

e) (+24):(+3)= f) (+15):(-3)= g) (-14):(-2)= h) (-30):(+6)=

Solucións:

a) +12 b) −10 c) +20 d) −21 e) +8 f) −5 g) +7 h) −5

4. Potencia e raíz cadrada

Potencias de enteiros

Segundo se trate dun número positivo ou negativo, temos os seguintes casos:

$(+a)^n$ $\quad 5^3 = (+5)\cdot(+5)\cdot(+5)$

$(-a)^{par}$ $\quad (-3)^4 = (-3)\cdot(-3)\cdot(-3)\cdot(-3)$

$+ \qquad +$

$(-a)^{impar}$ $\quad (-3)^3 = (-3)\cdot(-3)\cdot(-3)$

$+ \qquad -$

Base positiva

$(+2)^3 = (+2)\cdot(+2)\cdot(+2) = +8$

$(+2)^4 = (+2)\cdot(+2)\cdot(+2)\cdot(+2) = +16$

Base negativa expoñente par

$(-2)^3 = (-2)\cdot(-2)\cdot(-2) = -8$

Base negativa expoñente impar

$(-2)^4 = (-2)\cdot(-2)\cdot(-2)\cdot(-2) = +16$

- O resultado dunha potencia dun número positivo é positivo.
- O resultado dunha potencia dun número negativo é positivo se o expoñente é par e negativo se o expoñente é impar.

Raíz cadrada dun número enteiro

- Raíz cadrada dun número **positivo.**

$\sqrt{16} = b \Leftrightarrow b^2 = 16$

As posibilidades son: $4^2=16$ $\quad (-4)^2=16$

Un nº positivo ten dúas raíces cadradas.

Escríbese $\sqrt{16} = \pm 4$

- Raíz cadrada dun número **negativo**

$\sqrt{-36} = b \Leftrightarrow b^2 = -36$

Observa que: b^2 **é positivo**

-36 é negativo

Non é posible encontrar solución para b

Non existe raíz cadrada dun número negativo.

$\sqrt{64} = \pm 8$

$\sqrt{25} = \pm 5$

$\sqrt{-100} =$ No existe raíz

$\sqrt{-36} =$ no existe raíz

EXERCICIOS resoltos

12. Calcula as seguintes potencias e raíces cadradas

a) $(+3)^2 =$ b) $(-5)^3 =$ c) $(-3)^4 =$ d) $(-3)^5 =$ e) $(-2)^4 =$

f) $\sqrt{-16} =$ g) $\sqrt{9} =$ h) $\sqrt{-9} =$ i) $\sqrt{25} =$ j) $\sqrt{16} =$

Solucións:

a) +9 b) -125 c) +81 d) –243 e) +16

f) non existe raíz g) ±3 h) non existe raíz i) ±5 j) ±4

Ex 1: **+3 – (+4)·(-2) =**

1.-Multiplicar +3 – (-8)=
2.-Eliminar parénteses +3 +8 =
3.-Sumar +11

Ex 2: **+1 + (-6):(+4-7)=**

1.-Parénteses +1 + (-6): (-3)=
2.-División +1 + (+2) =
3.-Quitar parénteses +1+2 =
4.-Sumar +3

Ex 3: -4 + [-3 – (-14):(+2)] =

1.-División parénteses -4+[-3-(-7)]=
2.-Quitar parénteses -4 +[-3+7]=
3.-Suma parénteses -4 + [+4] =
4.-Quitar parénteses -4 +4=
5.-Sumar 0

5. Operacións combinadas

Xerarquía de operacións

Observa que hai dous tipos de parénteses:

- Parénteses de tipo I: nelas hai operacións.
  Por exemplo: 3+4-(2+3·5) =
- Parénteses de tipo II: serven para separar signos.
  Exemplo: -3- (-4) + (-2) =

As primeiras deben operarse en primeiro lugar e as segundas deben eliminarse no momento oportuno.

Para realizar operacións con números enteiros hai que respectar a seguinte orde :

1ª) operar as parénteses (tipo I)

2º) realizar as multiplicacións e as divisións

3º) realizar as sumas e as restas

EXERCICIOS resoltos

13. Realiza as seguintes operacións

a) +7 + (-9)·(+5) =

b) –5 + (-6):(+6) =

c) +1-(-36):(-9-9) =

d) +1 +(+6)·(+5-6) =

e) –6 – [+3 -(-5): (+5)] =

f) +8+ [+4 +(-7)·(-9)] =

Solucións:

a) +7 + (-45) = +7 –45 = -38
b) –5+(-1) = -5-1 = -6
c) +1-(-36) : (-18) = +1 – (+2) = +1-2 = -1
d) +1+(+6)·(-1) = +1+(-6) = +1 –6 = -5
e) –6 – [+3 – (-1)] = -6 - (+3+1) = -6-(+4) = -6 –4 = -10
f) +8+[+4+(+63)] = +8+(+4+63) = +8 +(+67) = +8 +67 = +75

Para practicar

1. Calcula as seguintes sumas de números enteiros:

a. +2−1−6+4

b. −8+6−2+5

c. (-9)+(+7)+(+1)

d. (-8)+(+8) − (-2)

2. Calcula as seguintes sumas de números enteiros

a. (+2) − (-9) − (-8) − (-8)

b. (+4)+(-7) − (+2)+(+1)

c. (+2) − (+8) + (-5) − (-3) −(+1)

d. (-1)+(-1)+(-5) − (+7)+(-7)

3. Operar respectando a xerarquía de operacións

a. −5 + (+1)·(-1)

b. −1 − (-3):(-3)

c. −6 − (-7)·(-6-2)

d. −2 − (-15):(8+7)

4. Operar respectando a xerarquía de operacións

a. −4 − (+24):(+1-9) − (-1-2)

b. +7 +(-5):(-7+2) − (+1-6)

c. −6 −[+7 +(+1)·(-1)]

d. +7 +[+1 -(+10):(+5)]

5. Operar respectando a xerarquía de operacións

a. +4 +[+2 +(+8)·(-6)-(-7+6)]

b. -2 − [-6 +(-4):(-2)-(+7-5)]

c. +1 -[-4 +(-10):(-5)]+[+3+(-9):(-9)]

d. +1 -[+3 -(-8)·(+8)]+[+6+(+8):(+4)]

Problemas de presentación

6. Unha persoa naceu no ano 17 antes de Cristo e casou no ano 24 despois de Cristo. A que idade casou?

7. No ano 31 despois de Cristo unha persoa cumpriu 34 anos. En que ano naceu?

8. Una persoa naceu no ano 2 antes de Cristo e casou a os 25 anos. En que ano casouse?

9. O termómetro marca agora 7ºC despois de ter subido 15ºC. Cal era a temperatura inicial?

10. Fai unha hora o termómetro marcaba −2ºC e agora marca 2ºC. a temperatura aumentou ou diminuíu? Canto variou?

11. Pola mañá un termómetro marcaba 9º baixo cero. A temperatura baixa 12º C ao largo da mañá. Que temperatura marca ao mediodía?

12. O ascensor dun edifico está no soto 1 e sube 5 pisos ata que se para. A que planta chegou?

13. Una persoa vive na planta 2 dun edificio e a súa praza de garaxe está no soto 1. Cantas plantas separan a súa vivenda da súa praza de garaxe?

14. Despois de subir 6 pisos o ascensor dun edificio chega ao piso 5. De que planta saíu?

15. Helena tiña onte na súa cartilla −234 euros e hoxe ten 72 euros. Desde onte ingresou ou gastou diñeiro? Que cantidade?

16. O saldo da cartilla de aforros de Helena é hoxe 154 ∈. Cárganlle unha factura de 313 ∈. Cal é o saldo agora?

Para saber máis

A orixe das cousas ...

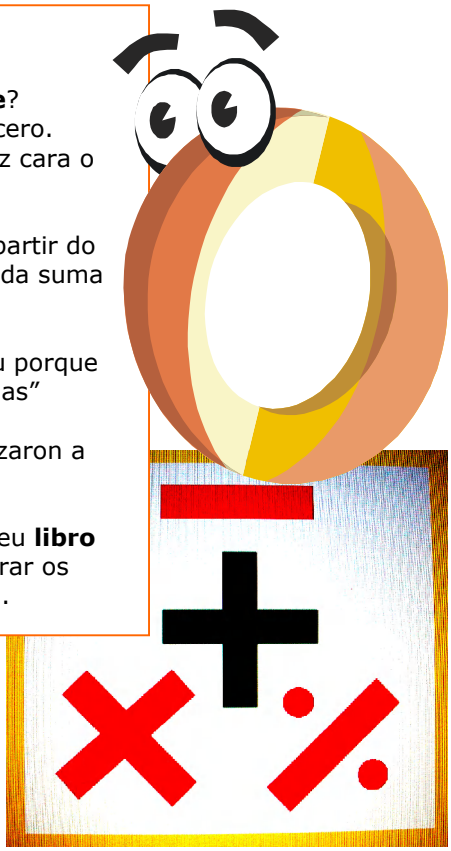
Sabías que **o cero tardou moito tempo en utilizarse**?
Na maioría dos sistemas numéricos antigos non existía o cero. Crese que foron os hindús os que o utilizaron por primeira vez cara o ano 650 d.C

Os signos de sumar e restar + e – comezaron a usarse a partir do século XV. Antes usábanse palabras ou abreviaturas. No caso da suma usábase p (plus) e para a resta m (minus)

O signo = apareceu no século XVI e parece que a idea xurdiu porque "non hai dúas cousas máis iguais que dúas rectas paralelas"

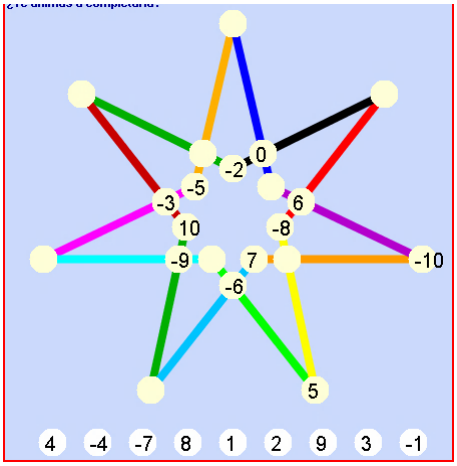
Os símbolos da multiplicación (x) e a división (:) comezaron a usarse no século XVII.

O matemático italiano Gerolamo **Cardano** (1501-1576) no seu **libro Ars Magna** foi o primeiro que enunciou as regras para operar os números enteiros tal e como as utilizamos hoxe en día.

Estrela máxica de sete puntas

A suma dos 3 números de cada segmento debe ser cero. Anímaste a completala?

É difícil crear cadrados máxicos?

Crealos con números enteiros é moi fácil.
Basta tomar un feito e sumar a cada unha das súas cifras una cantidade fixa.

Por exemplo

Suma de cada línea = 3				Suma de cada línea = 30		
2	-3	4	+ 9 =	11	6	13
3	1	-1		12	10	8
-2	5	0		7	14	9

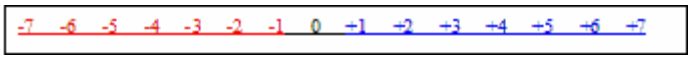
Tamén os conseguirás se dado un restas unha cantidade ou se dado un cadrado máxico multiplicas ou divides a cada número por unha cantidade fixa.
Observa que esa cantidade pode ser positiva ou negativa, segundo prefiras.

Lembra o máis importante

O conxunto dos **números enteiros está formado polos números positivos, os negativos e o cero.**

Os enteiros aparecen en moitas situacións do noso arredor: temperaturas, datas, diñeiro e débedas, ascensores, alturas e profundidades ...

Pódense representar na recta:

Os números enteiros **están ordenados.**
Un número é menor que outro se, na recta, está situado máis á esquerda.
Un número é maior que outro se, na recta, está situado máis á dereita.

O **valor absoluto** dun número é a distancia do número ao cero.

|+a | = a
| -a | = a

O **oposto** dun nº é outro número coa mesma magnitude e distinto signo.

Op (+a) = -a
Op (-a) = +a

Suma de enteiros

Elimínanse parénteses.
Se teñen o mesmo signo: súmanse e ponse o mesmo signo.
Se teñen distinto signo: réstanse e ponse o signo do maior.

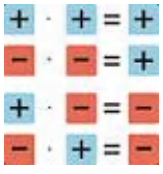
Resta de enteiros

Aplícase a regra:

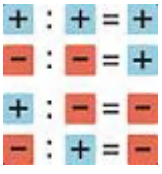
+(+a) = +a **- (+a) = -a**
-(-a) = +a **+(-a) = -a**

Procédese como na suma

Produto
Multiplícanse os números sen signo.
Aplícase a regra dos signos.

División
Divídense os números sen signo.
Aplícase a regra dos signos.

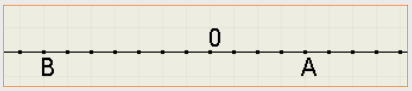

4 + [8 – (-4)·(-2) – 5] =

1.-Multiplicación parénteses	4+[8−(+8)−5]=
2.-Quitar parénteses	4 +(8−8−5)=
3.-Suma parénteses	4 + (-5) =
4.-Quitar parénteses	4 – 5 =
5.-Sumar	0

Xerarquía de operacións
En operacións combinadas debe respectarse esta orde:

1.- As parénteses.
2.- As multiplicacións e as divisións.
3.- As sumas e as restas.

Autoavaliación

1. Escribe o número enteiro que corresponde a cada situación:

a) O ascensor subiu á planta 7
b) O submarino estaba a 57 m de profundidade
c) Naceu o ano 38 antes de Cristo
d) Xoán ten 19 ∈

2. Cal é o valor de A e de B?

3. Calcula:

a) | -14 | = b) | 9 | =

c) op (-19) = d) op (+5)=

4. Sinala o menor e o maior de -32,-18, -43 e 15

5. Calcula −7 −3 +5 =

6. Calcula (-9)+(-4)−(-1)+(+4) =

7. Calcula a) (-2) · (-7) =

b) (+30) : (-5) =

8. Calcula a) $(-2)^3$ =

b) $(+3)^4$ =

9. Calcula +2 + [-3 + (-5)·(+4)] =

10. Unha persoa naceu no ano 6 antes de Cristo e casou no ano 18 despois de Cristo. A qué idade casou?

Solucións dos exercicios para practicar

1. a) -1
   b) +1
   c) -1
   d) +2
2. a) +27
   b) -4
   c) -9
   d) -21
3. a) -6
   b) -2
   c) -62
   d) -1
4. a) +2
   b) +13
   c) -12
   d) +6
5. a) -41
   b) +4
   c) +7
   d) -62
6. Tiña 41 anos
7. –3. O ano 3 antes de Cristo
8. 23 despois de Cristo
9. –8º C. (8º baixo cero)
10. Aumentou 4º C
11. –21ºC. Marca 21º baixo cero
12. Chegou á planta 4
13. Hai 3 plantas de separación
14. No soto 1
15. Ingresou 306 €
16. –159 €. Debe 159 €

Solucións AUTOAVALIACIÓN

1. a) +7 b) –57 c) –38 d) +19
2. A = +4 B = -7
3. a) 14 b) 19 c) 19 d) -5
4. O menor = -43 e o maior = 15
5. -5
6. -8
7. a) 14 b) –6
8. a) -8 b) 81
9. -21
10. 24 anos

Non esquezas enviar as actividades ao titor